

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

3. 385.85

Hely

Idő

" 1911 "

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Közlekedési mizériák.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

1911

11/7

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Közlekedési mizériák.

Végre akadt egy fővárosi bizottsági tag is, aki észrevette, hogy a közuti villamos vasut megállóhelyein népgyűléssé csoportosulva állnak az emberek s várnak, félórászámra várnak egy kocsit, mely végre zsufoltan megérkezik s gögösen, megállás nélkül tovább gördül. És megkezdődik a várakozás második félórája. Hivatalba igyekező, munkába siető polgárok és asszonyok szitkozódva, a tehetetlen dühtől remegve lesik a legközelebbi kocsit, mely azonban messze valahol elakadt s maga is az utána következő kocsira várakozik, amely kimozdítja helyéből. A budapesti polgár tehát vagy a megállóhelyen, vagy a villamos kocsiiban várakozik. A megállóhelyen várja az egyik kocsit, a kocsiiban meg várja a második, utána következő kocsit. Ez a közlekedés a közuti villamos vonalain. Kocsit nem kapni és várakozni semmivel se hátrányosabb, mint a kocsiiban végre elhelyezkedni. Sőt: a lemaradásnak határozott előnyei vannak. Az ember nem ül kocsiiba, tehát nem fizet egy olyan utért, amelyet sohasem fog megtenni a villamos kocsiival. De az a szerencsétlen ember, aki már megváltotta jegyét, ugyanugy nem fog villamos kocsiin utazni, mint ahogy nem utazik, aki nem váltotta meg jegyét. Mert bizonyos, hogy kocsija elakad s ő félórás várakozás után kénytelen belátni, hogy jobb leszállni s gyalogszerrel tovább igyekezni. A lemaradás tehát tizenkét vagy husz fillér megtakarítást jelent. Ennyit veszítenek azok, akiknek a sors maliciája helyet iuttatott egy közuti kocsiiban. Az utazási díjat megfizeti, de a közuti nem szállítja tovább s a jegy árát se adja vissza. A közutitól ez pompás közlekedési politika. A sikerek

mutatják, hogy a politika bevált. A vállalat minden évben milliókkal gyarapítja vagyonát, s a meggazdagodás titka, hogy nem szolgálja meg azt, amit a közönségtől a jegyek áraként beszedett. Van egy pár kocsija, amelyekkel utazásra csábítja a közönséget. S mikor a csábítás eredménynyel járt, megtagadja azt a szolgáltatást, amelyre a megváltott jegy fejében kötelezte magát. Fölveszi az utast, de csak nagy ritkán viszi őt utazásának céljáiig. Tisztességes lebonyolítása ez az ügyletnek? Tűrhető, hogy egy vállalkozás a törvényhatóság jóváhagyásával ily inkorrekt üzleteket csináljon?

Ezek a kérdések jó ideje ülnek az arcokon, de a közuti nem hederit azokra. A közuti másval van most elfoglalva. A közutinak az lenne a dolga, hogy jó karban tartott kocsikkal s a megállapított menetrend betartásával lebonyolítsa Budapest helyi forgalmát. Azonban a közuti bérpalotákat épít. Ház- és telekspekulációkba fekteti a pénzét, melyet a kocsik és az utastek jőkarban tartására kellene fordítani. A villamos koncessziója esztendőök multán lejár, tehát nem érdemes erre a vállalkozásra költeni. Így spekulál a közuti. S a főváros törvényhatósága áldását adja a közutinak ehhez a spekulációhoz. Nincs más kívánsága a közutival szemben, mint az, hogy az ellenőrzésére kiküldött bizottsági tagokat harminc koronás napidíjjal honorálja. Budapest közönsége lázong a közlekedési mizériák miatt, s a törvényhatóság harminc koronákról tárgyal a közutival. Budapest naponta kétszázezer ember idő és pénzvesztéséget szenved a vállalat hitványsága miatt s a törvényhatóság egynémely tagjai csak a maguk harminc koronácskájukat keresik a vállalaton. Micsoda rettenetes távolság ez közönség és törvényhatóság között! Budapest

élete megbénítva, fejlődése korlátok közé szorítva s nyenkor a törvényhatóság csak azt a sérelmet érzi, mely tagjait a napidíjak hiányában éri. Az egész főváros szenved, s ők ilyenkor a legprivátább dolgokra gondolnak. Csoda-e, ha Jellinek Henrik ur is előbbre valónak tartja a napidíjak rendezését, mint a közlekedési nyavalyák orvoslását? Ő jól tudja, hogy a kettő közt melyik a fontosabb és a vállalatra nézve melyik a szükségesebb.

A törvényhatóság tegnapi ülésén végre elmondották, hogy Budapest közönsége már mindenféleképpen gyanúsítja a törvényhatóság tagjait. S hát mily érdek kívánja a fővárostól, hogy ennek a gyanunak további tápot adjon? A közuti villamos közlekedési politikája veszedelmet jelent Budapest fejlődésére s a törvényhatóság kötelessége, hogy ezt a veszedelmet elhárítsa. Ne hivatkozzanak az urak az elődök által kötött rossz szerződésekre, amelyeket megváltoztatni ma nem áll a törvényhatóság módjában. Az ilyen kifogások nem őszinték s nem állják meg a kritikát. Budapest törvényhatóságának a régi szerződés is biztosít olyan jogokat, amelyeknek igénybevételével rendet teremthetnek közlekedési viszonyainkban. A közuti kötelezettséget vállalt a forgalom lebonyolítására, jó kocsik járatására s a közlekedésügyi bizottság által jóváhagyott menetrend betartására. Tessék hát kiállani az utcákra s figyelemmel kísérni a forgalmat. Tessék a minduntalan elakadó kocsikból meggyőződnie, hogy a közuti milyen rozoga járóművekkel akarja a forgalmat lebonyolítani. És tessék az órától leolvasni, hogy mekkora késedelemmel érkeznek az egyes megállóhelyekhez a kocsik. Ha a fővárosban van annyi rosszakarattal a közuti viselte-

tik a fővárossal szemben, minden nap ezekkel birságozhatná meg a közutit ama jogok alapján, melyek a fővárosnak ellenőrzést biztosítanak a közlekedési vállalatok fölött. S ha a közuti nem szégyel milliókat jogtalanul kiszedni a fővárosi közönség zsebéből, a főváros se szégyelje, hogy elvegye a közutitól azt a birságpénzt, mely a fővárost jogosan megilleti.

Budapest közönsége a maga bőkezűségében automobilt bocsátott a polgármester rendelkezésére. Értékesnek tartotta a polgármester idejét s tudta, hogy a fővárosra csak haszonnal járhat, ha időbeli nyereséghez segíti polgármesterét. Megvalljuk, szeretnők, ha ez az automobil egy napon csökönkösködnék s a polgármester kénytelen lenne egyetlen egyszer azt a közlekedési eszközt használni, amelyre a sors mostohasága és Jellinek üzleti politikája mindennap rákényszeríti Budapest közönségét. Csak így tudná Budapest polgármestere értékelni a főváros közönségének előzékenységét. Csak így tudná megérteni, hogy miért adott neki automobilt az a közönség, mely ilyen vilamos vasutra van utalva. Nagy gyöngédség ez Budapest közönségétől polgármestere iránt. És ez a gyöngédség megérdemelné, hogy a polgármester a közuti kocsián egyetlen utazással megismerje ennek a gyöngéden érző közönségnek mindennapos szenvedéseit.